

„Novi dijalozi s antikom”

Kolokvij povodom 50 godina časopisa
Latina&Graeca

Zagreb, 20. listopada 2023.

Filozofskom je fakultetu Sveučilišta u Zagrebu pripala čast biti domaćinom jednodnevnog znanstvenog kolokvija pod nazivom „Novi dijalozi s antikom”, koji se održao 20. listopada 2023. godine. „Novi dijalozi” bili su jedna od mnogobrojnih ovogodišnjih manifestacija organiziranih povodom 50. obljetnice časopisa *Latina&Graeca* koji objavljuje Institut za klasične jezike i antičku civilizaciju *Latina&Graeca*. U organizaciji kolokvija pored Instituta sudjelovali su Odsjek za klasičnu filologiju, Odsjek za arheologiju i Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Uvodnu riječ prije samih izlaganja održala je Tamara Tvrtković u ime Organizacijskog odbora kolokvija koji su uz nju činili Irena Bratičević, Jelena Marohnić, Tomislav Mokrović i Ana Pavlović, ujedno i članovi uredništva časopisa.

Jednodnevni je znanstveni kolokvij obogatilo sedam izlaganja podijeljenih u dvije sekcije. Prvu je otvorio Neven Jovanović s Odsjeka za klasičnu filologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu izlaganjem o *Klasičnoj filologiji u doba obilja i siromaštva*. U njemu se osvrnuo na obilje podataka i siromaštvo u nalaženju smisla kao karakteristike današnjeg vremena, koje dovode do određenog nesnalaženja u podacima i nerazumijevanja važnosti znanja uopće. *Ima li života poslije klasičnog razdoblja?* „Propadanje” grčkog jezika naziv je izlaganja Petre Matović s istog Odsjeka. Publici je govorila o helenističkom razdoblju kao odmaku od klasičnog i o njegovoj percepciji u modernoj klasičnoj filologiji. U izlaganju *Proučavanje klasičnih jezika: što imamo i što nam treba* Šime Demo s Odsjeka za hrvatski latinitet Fakulteta hrvatskih studija govorio je o izobrazbi novih stručnjaka naglašavajući važnost suradnje među društveno-humanističkim disciplinama. Pritom je istaknuo i potrebu

za izradom novih rječnika i gramatika grčkog i latinskog. Prvu je sekciju zaključila Zdravka Martinić-Jerčić, ravnateljica Klasične gimnazije Zagreb, izlaganjem *Pogled iznutra – osvrt na klasičnu filologiju u vertikali obrazovanja*. Upozorila je na ulogu humanističkog obrazovanja kao alternative STEM-u i prikazala stanje na sve tri obrazovne razine učenja klasičnih jezika, ističući aktivnosti namijenjene popularizaciji klasične filologije.

Drugu je sekciju otvorio Dino Milinović s Odsjeka za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu izlaganjem *Civilizacija kasne antike: 1984–2024*, prikazujući povijest i razvoj proučavanja kasnoantičke umjetnosti, kao i promišljanja o uzroku kraja antike, te je poput prethodnika istaknuo važnost interdisciplinarnosti društveno-humanističkih znanosti, koje su temelj današnjeg društva. Jelena Marohnić s Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu u svojem je izlaganju pod nazivom *Antika u hrvatskoj historiografiji* istraživala načine pisanja povijesti antike na našem prostoru. Pritom je istaknula nužnost suradnje s klasičnom filologijom i arheologijom, koja na našem tlu doživljava eksplozivan razvoj, i objasnila odnos povijesti antike i nacionalne povijesti. Drugu su sekciju završili Josip Parat i Ana Pavlović s Odsjeka za arheologiju istoga fakulteta izlaganjem *Antička arheologija – trendovi i izazovi u znanosti i fakultetskoj nastavi*, obrađujući pozornost na izazove istraživanja u klasičnoj arheologiji i probleme s kojima se današnji obrazovni sustav susreće na sveučilišnoj razini.

Po završetku izlagačkog dijela uslijedila je rasprava o brojnim pitanjima koja su otvorila ova poticajna izlaganja. Time je znanstveni kolokvij „Novi dijalozi s antikom”, koliko je to moguće u jednom danu, pružio uvid u istraživanja antike tijekom proteklih pedeset godina i kroz raspravu o mnogobrojnim ključnim pitanjima za njen daljnji razvoj pokušao iznaći nove metode i pristupe za približavanje antike njenim potencijalnim, novim, mladim istraživačkim nadama. Na samom je kraju organizacijski odbor, uz zahvalu na dolasku i sudjelovanju, imao priliku pozvati sve prisutne da u auli Knjižnice Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu posjete izložbu povodom 50 godina časopisa *Latina&Graeca*, koju su za tu prigodu pripremili Tomislav Mokrović i Željka Salopek.

Grgur Gržetić, Ružarijo Lukas, Katarina Radić i Matea Tunjić